

återfunnet på berget

arons relikskrin

Vid årets utgrävningar i Petra fann arkeologerna det relikskrin som tidigare var infattat i själva relikvariet till profeten Arons förmodade grav.

av RICHARD HOLMGREN

I slutet av 1980-talet gjorde man ett fynd av ett förkolnat testamente i Petra. Fyndet härstammade från mitten av 500-talet och nämner "den helige översteprästen Arons hus" som förmånstagare av en viss Obodianos generösa donation. Arons s.k. hus återfanns sedermera på det heliga Arons berg och nu, efter tio års forskning stiger Aron alltmer fram ur dunklet.

Från det Gamla Testamentet minns vi berättelsen om berget Hor där Moses äldre bror Aron mötte sitt slut (4. Mos. 20). Dessa vaga skildringar från en fjärran bronsålder lät inspirera lokala järnålderskulturer som skulle bana väg för bl.a kristendomen. På Arons berg finns byggnation från både den nabatéiska kulturen och den tidigkristna tiden. Sammanbyggt med de lämningar som utgrävningsteamet idag tolkar som ett möjligt nabatéiskt tempel, står resterna av en tidigkristen kyrka, ett kloster och ett pilgrimscenter.

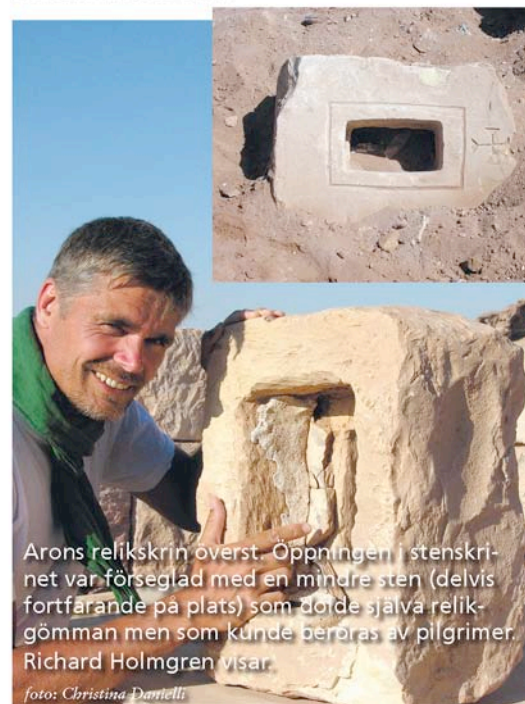
Vid tidigare utgrävningar påträffa-

des det tomma relikvarium, som sannolikt hade innehållit kvarlevorna från en mycket betydelsefull person. En grekisk inskription i marmor avslöjade dess innehåll – där stod just namnet ARON. Att det var den bibliska Aron som detta avsåg bör nog stå utom några tvivel. Josefus, som skrev judarnas historia på grekiska, under det första århundradet, berättar till och med att Aron dog på ett högt berg i staden Petras omgivning.

Under augusti månad i år lyckades vi lokalisera det relikskrin som tidigare varit infattat i själva relikvariet. Själva bengömman i detta var dock sedan länge avlägsnad. De förlorade eller återbegravda benen härrörde sannolikt från en äldre grav, som den tidigkristna kyrkan använde för att manifesteras bibliska platser av betydelse. Själva relikerna, såsom likartade fyndplatser, förlorade sig säkert till en tid som man tyckte sig kunna identifiera såsom tillhörande den gammaltestamentliga. Om någon form av relikvarier var viktiga på platsen för den tidigare nabatéiska helgedomen är dock osäkert. Det är dock en spännande tanke att se bokfolkens tankestoff om Aron som en reminiscens av en tidig kult liknande den som fortgick vid berget fram till för bara ett femtiotal år sedan. Här ordnades då olika höstfestiviteter med offer – ett slags tacksägelse för årets givande skördar. Bär kanske idén om profetens grav ett tankestoff från en årligt återkommande död som bar förutsättningen för vårens nya livgivande skördar? Även om denna utgrävning ständigt förser oss med mer faktisk information

om platsen och området under den bysantinska tiden, så kan man inte låta bli att fascineras över den långa kontinuitet som råder på Arons berg. Platsens nabatéiska traditioner och den förkristna tiden kan ge viktiga perspektiv på kristendomens ideologi. Det finns många likheter med de nabatéisk-religiösa installationerna som vi även finner i de mosaiska traditionerna. Den höga offerplatsen i Petra är ett sådant exempel.

Richard Holmgren är en av arkeologerna i "The Finnish Jabal Haroun Project" i Jordanien som inleddes 1998.

Arons relikskrin överst. Öppningen i stenskrinet var förseglad med en mindre sten (delvis fortfarande på plats) som dörde själva relikgömman men som kunde beröras av pilgrimer. Richard Holmgren visar.

foto: Christina Danielli

Petras storslagna berg med sin karakteristiska röda färg. Bergstoppen till höger är Arons berg med sitt nuvarande lilla kapell på toppen.

foto: ARCDQC

